

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.08.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНР

✓ Извънредно заседание на парламента на 13 август

Депутатите се събират на извънредно заседание в четвъртък от 9 часа.

Парламентът ще заседава по искане на БСП.

Според дневния ред, определен от социалистите, в четвъртък парламентът първо трябва да гласува проекторешение, с което задължава правителството в 7-дневен срок да внесе актуализация на бюджета в Народното събрание заради социално-икономическите мерки за преодоляване на последиците от Covid- кризата.

Червените депутати искат и да бъде изслушан премиерът Бойко Борисов, както и вътрешният министър Христо Терзийски за насилието над журналисти и протестиращи по време на Националната конференция на ГЕРБ миналата седмица.

✓ МС заседава с видеоконферентна връзка

Правителството ще заседава чрез видеоконферентна връзка днес.

Очаква се министрите да обсъдят доклад за изпълнението на бюджета за първото полугодие на тази година и да одобрят промени в Закона за резерва на въоръжените сили.

Предвидено е и разглеждане на проект на решение за одобряване на финансово разпределение на евросредства от оперативни програми в подкрепа на преодоляване на последиците от кризата с коронавируса.

✓ Как България управлява Covid-кризата в сравнение с други държави от Югоизточна Европа

Как Covid-19 се отразява върху здравните системи и икономиките на страните от Югоизточна Европа и как изглеждат перспективите за възстановяване? Регионалната бизнес платформа SeeNews е направила изследване по темата.

Изследването покрива месеците от началото на рестриктивните мерки в средата на март до средата на юни. Планира се обновяване на проучването след летния период, а финални данни ще бъдат изнесени най-рано през ноември.

Все още няма данни за брутния вътрешен продукт за втората четвъртина, но към момента спадът в индустриалното производство изглежда по-малък от очаквания, отбеляза пред БНР Лилия Горанова от SeeNews. Предстои да се обобщи и ефектът на кризата върху туризма, който е особено важен за региона.

Отчита се интересна тенденция – ако говорим за връщането на БВП към предпандемичните показатели, се очаква 7 държави от региона да успеят през 2021 г. да се върнат до тези нива, а 4 - Румъния, Хърватия, Словения и Хърватия да не успеят.

Сред седемте има две, за които перспективите са несигурни и едната от тях е България, другата е Босна и Херцеговина. Причината: България не е толкова зависима от туризма, но заедно с транспорта и търговията той формира голяма част от брутната добавена стойност.

Зависимостта ни от износа е друг фактор, който влияе негативно, коментира Горанова. „Ако имаме ново затваряне на икономиките, това би могло да ни се отрази много тежко.“

При показател наличие на болнични легла за лечение на Covid-19 страната ни се подрежда сред добре справящите се. „Но пък от друга страна в региона се нареждаме на четвърто място по наличие на здравни работници, които да обслужват тези легла, а ако направим едно сравнение с Европейския съюз - отиваме още по-назад“, изтъкна Лилия Горанова.

Двете държави отлични в контрола над новозаразените са Хърватия и Словения. Те са и двете с най-висок брой здравни работници на 100 хиляди души.

„Дали ще отложим възстановяването за 2022-ра – не ми се вярва. Поне не в по-голямата част от страните в региона. Дали обаче то ще бъде, както в началото на кризата се надявахме, V-образно възстановяване - това също изглежда все повече под въпрос“, обобщи ситуацията за региона Лилия Горанова.

✓ Последен срок за подаване на документи в ЦИК за частичните местни избори

Днес е последен ден за подаване на документи в Централната изборителна комисия за участие в частичните местни избори, насрочени за 27 септември.

Сред подалите до този момент документи за участие в частичния местен вот са ГЕРБ, БСП, ДПС и движение „Гергьовден“.

Избори са насрочени за 14 населени места

✓ ЕС заплаши Беларус със санкции, изборите не били свободни и честни

Европейският съюз (ЕС) заяви, че състоялите се в неделя в Беларус президентски избори не са били "нито свободни, нито честни", и заплаши да наложи санкции за отговорните за последвалото насилие. Това се казва в декларацията на шефа на дипломатията на ЕС Жозеп Борел, одобрена от 27-те страни членки, предаде Франс прес.

В декларацията се критикува "несъразмерното и недопустимо насилие от страна на държавните власти" и се настоява за край на репресиите и за "незабавното и безусловно освобождаване на всички задържани", допълва БТА.

"Ще направим задълбочен преглед на отношенията на ЕС с Беларус. Възможно е да се вземат мерки срещу отговорните за констатираното насилие, неоправданите арести и фалшифицирането на изборните резултати", се казва още в декларацията.

Говорител на Борел съобщи, че Беларус ще е тема на обсъждания на неформалната среща на външните министри на ЕС на 27 и 28 август в Берлин. Те ще подготвят решения за срещата на държавните и правителствени ръководители, планирана за 24 и 25 септември в Брюксел.

✓ Държавният секретар на САЩ започна европейската си обиколка от Прага

Държавният секретар на САЩ Майк Помпейо пристигна днес в Прага и с това сложи начало на своята петдневна европейска обиколка, предаде АФП.

Помпейо ще прекара два дни в Чехия, след което ще посети Словения, Австрия и Полша.

По време на обиколката държавният секретар ще се опита да убеди партньорите си да не ползват услугите на китайския технологичен гигант „Хуawei“ при изграждането на телекомуникационните 5G мрежи.

Помпейо ще обсъди с тях и начини за намаляване на енергийната зависимост на региона от Русия.

Помпейо ще разговаря с чешкия външен министър Томаш Петържичек в Пилзен, Западна Чехия.

Утре ще разговаря с чешкия премиер Андрей Бабиш.

Помпейо ще държи реч пред чешкия Сенат и ще се срещне и с чешкия президент Милош Земан.

В четвъртък ще бъде в Словения и още същия ден ще замине за Австрия за среща с канцлера Себастиан Курц.

В събота в последния етап от обиколката си дипломат №1 на САЩ ще бъде Полша, където ще обсъди прехвърляне на американски бойци от Германия.

Чехия не планира да разполага на своя територия американски войници, които трябва да бъдат предислоцирани от Германия в други европейски страни от НАТО. Това заяви днес чешкият премиер Андрей Бабиш пред журналисти по повод визитата на Помпейо в Прага, предаде ТАСС.

„Не виждам причина за разполагане у нас на американски войници, Чехия не е заинтересована от това“, каза той и добави, че Чехия и САЩ са съюзници в НАТО „и в това нищо не се променя“.

Investor.bg

✓ Нисковъглеродна икономика: България изостава от плановете на ЕС за 2030 г.

Проектът относно ангажиментите на страната за енергийния преход предвижда изграждане на „общности за възобновяема енергия“ сред битовите потребители

България изостава сериозно по отношение на плановете за постигане на климатичен неутралитет, с които се ангажират страните в рамките на Европейския съюз (ЕС), показва проект на детайлизирана стратегия по Приоритет 4 „Кръгова и нисковъглеродна икономика“ на Националната програма за развитие "България 2030".

В документа, поместен на страниците на портала за обществени консултации към Министерски съвет, се посочва, че основната цел на плана е намаляването на ресурсната интензивност на икономиката на страната и увеличаване ефективността на използваните материали. Очаква се да бъдат предприети действия за повишаване производителността на ресурсите по време на целия им жизнен цикъл, както и нормата на кръговото (вторично) използване на материалите в икономиката. В същото време ще бъде стимулирано удължаването на живота на самия продукт, намаляването на отпадъците и контролиране на необходимостта от добив на нови ресурси.

„Мерките ще бъдат насочени към подпомагане на предприятията за въвеждането на безотпадни технологии, редуциране на количествата отпадъци, генерирани в процеса на производство, развитието на индустриална симбиоза. Ще се насърчава внедряване на бизнес модели, които позволяват взаимодействие между продукти и услуги по цялата верига на доставки, както и стратегии за проектиране, повторна употреба и рециклиране, осигуряващи по-продължително използване на продуктите. Специален фокус ще бъде поставен върху научноизследователската и развойната дейност, както и иновациите, свързани с кръговата икономика и подкрепа за разработване и въвеждане на зелени бизнес модели“, посочва се в документа.

Въпреки това, при преглед на поместени основни индикатори, свързани с плана, става ясно, че страната ни изостава значително по отношение на усилията за постигане на кръгова икономика.

При показателя „Дял на кръговото използване на материалите в икономиката“ текущата стойност за страната достига 4,3%, което е далеч от целевата стойност 11,7%.

Индикатори

наименование	източник	текуща стойност	целева стойност	средна стойност в ЕС
Дял на кръговото (вторичното) използване на материалите в икономиката, %	Мониторинг на кръговата икономика, ЕК	4,3%	11,7%	11,7%
Индекс за екологични иновации	Европейски екоинновационен индекс, European Eco-Innovation Scorbord, ЕК, Обсерватория за иновации	50	83	100
Производителност на ресурсите, евро /кг1	Евростат	0,322	0,64	2,075
Генерирани отпадъци, на единица БВП, кг/1000 евро	Евростат	418	205	65

Подобно е положението и при „Индекс на екологичните иновации“, където стойността му за България е 50 пункта, или с 33% по-малко от целевото ниво от 83 пункта.

България изостава и при показателя „Производителност на ресурсите“, като текущата стойност на измерителя за страната е 0,322 евро/кг, което е по-малко от целевото ниво от 0,64 евро/кг.

По отношение на „Генерирани отпадъци на единица БВП“, страната ни значително надхвърля търсеното ниво с над 200 кг/1000 евро, като показателят достига стойност от 418 кг/1000 евро.

Рециклиране на отпадъци от опаковки, %	Евростат	66	70	80
		2017	2030	2017
Дял на обезвредените (в т.ч. депонирани) от предадените за третиране отпадъци, %	НСИ/Евростат	65	35	46
		2017	2030	2016
Брой патенти, свързани с рециклиране на вторични суровини, бр.	(JRC): Analysis of the online database PATSTAT which is/ the statistical database of the European Patent Office	0	15	355,62

При „Рециклиране на отпадъци от опаковки“ текущата стойност на индекса за България достига ниво от 66%, което е по-ниско от целевата стойност от 70%.

Изоставаме и при „Брой патенти, свързани с рециклиране на вторични суровини“ – страната ни не разполага към момента с такива патенти, като целевото ниво за 2030 г. е 15 броя.

По отношение на „Дял на обезвредените (в т.ч. депонирани) от предадените за третиране отпадъци“ България надхвърля целевата стойност (35%) и средната за ЕС (46%), като показателят достига текущо ниво от 65%.

Според подпроекта мерките трябва да бъдат насочени към устойчиво използване на суровини и материали, намаляване на количеството използвани суровини и материали при производството, стимулиране използването на алтернативни суровини и повишаване използването на рециклируеми материали.

„Специален фокус на интервенциите ще бъде подобряването на базата от знания относно кръговата икономика, мониторинга на отпадъците и потоците от материали, както и въвеждането на нови форми на взаимодействие между производители и потребители в подкрепа на кръговата икономика“, се изтъква в документа, като се добавя: „Мерките ще бъдат насочени към подкрепа за предприятията за ефективно използване на ресурсите и преодоляване на техните затруднения при прилагането на изискванията, свързани с класификацията на персонала, събирането и третирането на отпадъците“.

Планира се още стимулиране на използването на цифрови технологии за проследяване, контролиране, анализирани и оптимизирани на доставките, производството и събиране на данни за използването на продукта.

Като източници на финансиране на тези инициативи са посочени Европейският фонд за регионално развитие, Българска банка за развитие, Хоризонт Европа, европейските структурни и инвестиционни фондове, програмата „Опазване на околната среда и климатични промени“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда, както и държавният бюджет.

По отношение на инициативите за постигане на нисковъглеродна икономика, страната ни се представя значително по-добре.

Относно индикатора „Дял на енергия от ВИ в брутно крайно потребление на енергия до 2030 г“ България отчита текуща стойност 20,528% (по данни на Евростат), докато целевата стойност за 2030 г. е 27,09%, а средната за ЕС – 17,977%.

При „Емисии на парникови газове на глава от населението“ текущото ниво за страната ни е 8,67 тона еквивалент на въглероден диоксид на човек (т CO₂ екв./чов.), докато целевата стойност е 7,90 т CO₂ екв./чов., а средната за ЕС – 8,46 т CO₂ екв./чов.

Текущото ниво на България за „Интензивност на емисиите на парникови газове“ е 0,586 Мт CO₂ екв./БВП, докато целевото е определено на 0,330 Мт CO₂ екв./БВП.

По отношение на показателя „Интензивност на емисиите на парникови газове в консумацията на енергия“ нивото на страната достига стойност от 99,2 тоа CO₂ еквиваленти на ПГ, за консумирана енергия, като до 2030 г. то трябва да бъде понижено до стойност от 90.

При показателя „Първично потребление на енергия“ текущото ниво за страната е 18 450 ktоe, което е над от целевата стойност от 17 466 ktоe.

Относно „Крайно потребление на енергия“ текущото национално ниво достига стойност от 9 749,5 ktоe, докато търсенето за 2030 г. е 10 318 ktоe.

Спрямо целевото ниво при „Дял на въглищата в брутно производство на електрическата енергия“ – 33%, страната ни отчита завишена стойност на показателя до 39,86%, което е значително повече и спрямо средното за ЕС – 20,2%.

Според документа, мерките по отношение на постигане на нисковъглеродна икономика ще бъдат насочени към подобряване на енергийната ефективност в предприятията и домакинствата и насърчаване използването на електрическа, топлинна и охлаждаща енергия, произведена от възобновяеми източници.

„Ще се осигури подкрепа за интегриран подход за прилагане на мерки за енергийна ефективност във всички икономически сектори. Ще се стимулира устойчивото използване на суровини и материали, намаляването на количеството използвани суровини и материали при производството, използването на алтернативни суровини, внедряване на иновационни производствени материали и повишаване използването на рециклируеми материали“, се посочва още в плана.

Цел на подприоритета е и постигане на енергийни спестявания в крайното потребление и в дейностите по производство, пренос и разпределение на енергия, както и подобряване на енергийните характеристики на сградите.

Като източници на финансиране тук са посочени европейски структурни и инвестиционни фондове, както и държавния бюджет.

Мерките ще са насочени за постигане на целта от 27,09-процентен дял на енергията от възобновяеми енергийни източници в брутно крайно потребление до 2030 г.

Според плана това ще бъде постигнато с разработване и прилагане на „адекватна нормативна и регулаторна рамка и с насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници в секторите електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане и транспорт“.

За стимулиране на децентрализираното производство на енергия от ВЕИ, крайните потребители, в частност битовите, ще получат възможност да участват в „общности за възобновяема енергия“, които могат да произвеждат, потребяват, акумулират, или продават енергия от ВЕИ.

В сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане ще се дава приоритет на използването на високоефективни отоплителни и охладителни инсталации, на иновативни технологии, използващи геотермална, хидротермална и слънчева енергия и оползотворяване на отпадна топлина и студ.

В сектор транспорт ще се насърчава навлизането на биогорива от ново поколение и възобновяема електрическа енергия, доставяна за пътният и железопътният транспорт. Потреблението на тези горива и енергия следва да допринесе за постигане на целите на диверсификация и декорбонизация. Усилията ще бъдат насочени към разгръщане на електрическа мобилност, развитие и стимулиране използването на обществените електрически транспорт, както и към ускоряване внедряването на съвременни технологии в железопътния сектор.

Мерките са насочени към стимулиране преминаването към технологии, проектиране и бизнес модели или услуги, които пестят ресурси, прилагат затворени цикли, или осъществяват симбиоза, така че отпадъкът от едно предприятие да се превърне в суровина за друго.

Друг приоритет на плана е постигане на декарбонизация на регионите, като тук ще се търси постигане на неутрална по отношение на климата икономика без да бъдат допуснати понижаване на конкурентоспособността и загуба на заетост,

изтичане на въглерод, задълбочаване на регионалните дисбаланси, енергийна бедност и демографските проблеми, се изтъква в документа.

„Мерките ще бъдат насочени към разработване на специфични политики за осъществяване на преход към неутрална по отношение на климата икономика. Политиката за декарбонизация поставя редица предизвикателства в социално-икономическо отношение, включително риск от загуба на благосъстояние и заетост и изискват целенасочени мерки“, уточнява планът.

За изпълнение на мярката основен инструмент за справяне с предизвикателствата ще бъде Механизмът за справедлив преход, ключов инструмент, гарантиращ, че преходът към неутрална по отношение на климата икономика се осъществява по справедлив начин. Ще бъдат предприети действия за разработване на специфични за всяка административна област планове, съобразени със социалните, икономическите и екологични предизвикателства. Регионалните териториални планове ще идентифицират нуждите и ще предлагат решения за необходимата икономическа диверсификация, преквалификация и възстановяване на околната среда. Изготвянето на плановете предвижда активно участие на местни, регионални и национални заинтересовани страни в съответствие с Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030.

Планът предвижда още развитие и разширяване на газовата мрежа в страната, както и завършване и въвеждане в експлоатация на всички съществуващи проекти, свързани с този енергиен ресурс. В същото време към целите са прибавени и изграждането на допълнителни 2000 мегавата ядрени мощности, които да допълнят дейността на Пети и Шести блок на АЕЦ „Козлодуй“.

Предвижда се да бъдат въведени мерки, свързани с развитието на енергийната инфраструктура, подкрепа за интегрирането в електроенергийните мрежи на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, както и от по-широкото използване на интелигентни системи за съхранение на енергия.

Ще бъдат осъществени мерки за подобряване на устойчивостта на регионалните и националните енергийни системи и за повишаването на мрежовата информационна сигурност на енергийната система на страната. Реализирането на такива мерки ще доведе до по-пълното използване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, благодарение на нейното по-лесно интегриране в електроенергийната система, се посочва в документа.

За постигането на целта от най-малко 15% междусистемна електроенергийна свързаност ще бъдат реализирани проекти от общ интерес и допълнителни инициативи За реализиране целите за повишаване на междусистемната свързаност и развитие на конкурентен електроенергиен пазар, и интегрирането му към общия европейски енергиен пазар, ще бъдат реализирани изграждането на нов въздушен междусистемен електропровод между България и Гърция; междусистемна електрическа линия между България и Румъния, включваща изграждане на нов електропровод 400 kV между п/ст „Добруджа“ и п/ст „Бургас“; изграждането на нов двоен междусистемен електропровод 400 kV между България и Сърбия; хидро-помпено акумулиращ проект в България – Яденица. Ще бъдат реализирани и съоръжения за съхранение на енергия и електроцентрали за водород (Power to X).

✓ **Промените в ставката по ДДС: Най-сетне в Държавен вестник**

С новите изменения държавата стимулира предлагането на "случайните превози", за сметка на редовните автобусни линии

Най-после в Държавен вестник са обнародвани гласуваните набързо промени в Закона за ДДС, според които ставката за фитнес услуги, както и за виното и бирата, сервирани в заведенията става 9%. С измененията на практика само спиртните напитки в ресторантите и баровете ще се облагат със ставка от 20%.

В днешния брой на изданието измененията бяха отпечатани заедно с промените в Закона за местните данъци и такси.

Ако случайните превози са организирани с цел туризъм, те също ще се ползват от по-ниската ставка. Досега, когато туроператор организира екскурзия, превозвачът фактурираше транспортната услуга със ставка 20%, а туроператорът препродаваше тази "съпътстваща" услуга с 9% ДДС. След промяната автобусният превозвач ще фактурира транспортната услуга "случаен превоз" с 9%, което теоритично би намалило цената на транспортната услуга за туроператора, съответно и за клиентите. Самият превозвач има право на пълен данъчен кредит за използваното гориво и резервни части. До 1 август разликата в косвения налог отиваше в джоба на туроператорите. В този смисъл държавата стимулира предлагането на "случайните превози", за сметка на редовните автобусни линии, особено на големите превозвачи.

Пародксалното е, че промените, касаещи косвения налог влезнаха в сила от 1 август, но бяха обнародвани в Държавен вестник едва днес. От НАП и финансовото министерство така и не коментираха защо обнародването се забави толкова много, въпреки че бизнесът реално прилага новите правила от 1 август. Прилагането на законови разпоредби, които не са обнародвани, е изключително спорно, твърдят юристи, особено що се отнася до закон, касаещ данък, който не може да се начислява със задна дата.

Припомняме, че [текстовете бяха прието от парламента окончателно на 30 юли](#), само за няколко минути и без особени дебати.

Пред [Bloomberg TV Bulgaria Людмила Елкова](#), бивш заместник-министър на финансите, коментира, че противоречие с европейска директива има по линия на алкохола. "В приложението на европейската директива, където пише кои ставки може да бъдат намалени, се посочва, че това може да става за храни и напитки с изключение на алкохолни и това е принцип", обяви тя. Малко след това от „Дневник“ изпратиха запитване до ЕК, а от Брюксел отговориха, че е възможно да има намалени ставки за алкохола в ресторантите, тъй като правилата за Covid-19 допускат гъвкавост.

✓ Т. Петкова: България ще продължи да използва въглищните електроцентрали до 2050 г.

Енергийният министър отговаря в писмо на въпрос на депутата от БСП Георги Гьоков относно ангажиментите на правителството към комплекса „Марица изток“

Въглищните електроцентрали са от стратегическо значение както за енергийната, така и за националната сигурност на България и тяхната експлоатация ще продължи с хоризонт до 2050 г., изтъква енергийният министър Теменужка Петкова в писмо - отговор на въпроса на депутата на БСП Георги Гьоков относно ангажиментите на правителството по отношение на минно-енергийния комплекс "Марица изток" и енергийния преход, с който се ангажира Европейския съюз (ЕС).

Според Петкова България използва в „максимална степен“ съществуващия потенциал на местните въглища в страната при спазване на екологичните изисквания, като те осигуряват ресурс за производство на електроенергия за следващите 60 години.

„Тези централи произвеждат 46% от цялата електрическа енергия в страната, като през зимата този процент достига 60 на сто“, изтъква министърът.

По нейните думи „В тази връзка и усилията на правителството са насочени към това тези централи да продължат своята работа. Тази политика на правителството е ясно посочена и в разработения... Интегриран национален план за енергетика и климат, който обхваща периода 2021-2030 г., с перспектива до 2050 г.“, посочва още енергийният министър.

По нейните думи в Плана, който е одобрен от Европейската комисия (ЕК), ясно е посочено, че до 2030 г. с хоризонт до 2050 г., България ще продължи да използва потенциала на топлоелектрическите централи, произвеждащи електроенергия от въглища.

Тя припомня, че Министерството на енергетиката е изготвило проект на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на България до 2030 г., с хоризонт до 2050 г., като в него е посочено ясно, че предвид стратегическия характер на въглищните централи, за гарантирането на енергийната сигурност на страната, България ще продължи да разчита и за в бъдеще на работата на тези мощности.

„С влизането в сила на пакета „Чиста енергия за всички европейци“, се постави нова ясна рамка по отношение на организацията на пазара на електрическа енергия с хоризонт до 2030 г. Новият пазарен модел налага период на преход, през който ролята на въглищните централи ще е основна за гарантиране сигурността на доставките“, подчертава Петкова. С цел гарантиране на сигурността на снабдяването в дългосрочен план, правителството нотифицира пред ЕК общопазарен механизъм за капацитет, напомня министърът, като добавя: „Целта е да се подпомогнат както съществуващите мощности в периода на прехода, така и модернизациите и инвестициите в нови, нискоемисионни производства“.

Според Петкова основният ефект, който се очаква от въвеждането на Механизма за капацитет, е свързан с предоставянето на възможност за подпомагане на съществуващите мощности, в това число и въглищните централи, като те ще могат да получат плащане, за да са налични на пазар, когато възникне ситуация на недостиг.

„Отчитайки важноста на темата и ключовата роля на минно-енергийния комплекс „Марица изток“ за гарантиране сигурността на електроенергийната система, на 31 януари 2020 г. Народното събрание прие решение относно политиката на Министерството на енергетиката по отношение на бъдещето на въглищните топлоелектрически централи в България, с което се задължава Министерски съвет чрез министъра на енергетиката в срок до 29 февруари 2020 г. да приеме всички необходими мерки за нормално функциониране на ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД, в това число и чрез увеличаване на капитала на дружеството от страна на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, с цел гарантиране на енергийната сигурност на страната като елемент от националната сигурност, независимо от становището на ЕК по този въпрос“, споделя още Петкова, като добавя, че решението на НС задължава МС да предприеме всички необходими мерки за недопускане в дългосрочен прекратяване на функционирането и/или ограничаване на производствения капацитет на въглищните централи от групата на БЕХ.

Със своето решение НС възлага на МС да предприеме действия за присъединяване на България към платформата „Въглищни региони в преход“ без поемане на ангажименти за закриване на електроцентрали, изтъква още Петкова.

Тя припомня, че на 27 февруари 2020 г. е изпратено писмо до заместник-председателя на ЕК Франс Тимерманс, в което МС изразява официално желание за присъединяване към „Въглищни региони в преход“ без поемане на ангажимент за закриване на въглищни мощности.

[В. Монитор](#)

✓ Всеки трети безработен – готвач или сервитьор

Над 18% са останалите без препитание в сферата на търговията

Всеки трети новорегистриран безработен от началото на коронакризата у нас до момента е от ресторантьорството, хотелиерството или туризма. От тази сфера са общо 30,6% от входящия поток на новорегистрираните безработни в бюрата по труда. Следващият най-засегнат сектор се оказва търговията с 18,1% безработни и преработващата промишленост с 15,6 на сто. Това отчетоха от Агенцията по заетостта (АЗ) пред „Монитор“ и прогнозираха ръст на безработицата през следващите месеци.

През есента някои сектори като туризъм, аграрен и част от преработващата промишленост намаляват обема си и това налага *освобождение на сезонните работници*, което неминуемо води до традиционен ръст на безработицата, разясниха експертите от АЗ. Според оценките на агенцията този сезонен ръст в периода октомври-март се изчислява на 0,8-1,0 процентни пункта в периоди на растеж на икономиката и 1,0-2,2 пункта в периоди на рецесия. Поради наличието на риск от втора вълна коронавирус и налагане на нови ограничителни мерки има вероятност сезонният есенен ръст на регистрираната безработица да надхвърли 1,5 пункта. Най-засегнатите сектори отново се очаква да бъдат ресторантьорство, търговия, транспорт, култура, спорт и развлечения, коментираха още от Агенцията по заетостта.

Във връзка с очаквания скок на безработицата през есенно-зимния период, ще продължава реализирането на програми и мерки за заетост и обучение, включени в Националния план за действие по заетостта за 2020 г., уточниха експертите. Те са насочени към неравностойните групи на пазара на труда, в това число - хора с трайни увреждания, продължително безработни или в предпензионна възраст. Чрез предоставяните преференции и програми работодателите могат да получат субсидии както за наемане на безработни от тези групи, така и за дуално обучение на хора без препитание, обучение за придобиване на ключови компетентности на наетия персонал, а също и за професионално обучение на безработни необходимо за дейността на съответното предприятие.

Агенцията по заетостта предоставя и финансови преференции и на безработните лица, с което стимулира тяхната мобилност или предприемачество. Ще продължава подкрепата за реинтеграция в заетост за останалите без работа вследствие от COVID-19.

Освен това чрез бюрата по труда ще продължи и насърчаването на работодателите да разкриват свободни работни места на първичния пазар на труда чрез директни контакти с работодатели и социални партньори и посещения на място. Чрез мобилни екипи, проактивно предлагане на профили на безработни лица, лично представяне на търсещите работа от *трудова посредник пред работодател*

обясниха от АЗ и добавиха, че ще продължи и организирането на дни на работодателя и трудови борси чрез услугите на кариерните центрове. Агенцията по заетостта ще продължи и прилагането на трите последно въведени посреднически услуги „Мобилно бюро по труда“, „Консултация и менторство след започване на работа“, „Семеен трудов консултант“, петте подобрени съществуващи услуги и стандартизираните пакети от услуги за уязвимите групи на пазара на труда.

Осигурява се специализирана подкрепа на безработните, които имат затруднен достъп до активния пазар на труда. Ще се акцентира върху предлаганите услуги, които позволяват бърз преход към устойчива заетост, като развитие на умения за избор на професия, търсене на работа, представяне пред работодател, създаване на собствен кариерен план от безработното лице, обясниха още от агенцията. Експертите ще предоставят специализирани услуги посредством модул „Личностен профил на търсещо работа лице“. От АЗ отбелязаха напредък в профилирането чрез внедряването на цифрово профилиране, което се основава на формални квалификации, професионален опит и неформални компетенции.

БНТ

✓ Кабинетът решава как ще разпределя евросредствата за последиците от COVID-19

Редовното правителствено заседание днес ще се проведе с видеоконферентна връзка.

Сред очакваните решения на Министерския съвет са проект за одобряване на индикативно финансово разпределение по оперативни програми 2014 - 2020 г. на средствата от Европейския съюз в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19 и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (react-eu).

Министрите ще одобрят доклад относно информация за касовото изпълнение на Държавния бюджет и на основните показатели на консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2020 г., както и проект на решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за резерва на въоръжените сили.

Кабинетът ще решава и за постановление за допълнение на правилника за издаване на българските лични документи, приет с постановление № 13 на Министерския съвет от 2010 г.

Очаква се министрите да одобрят доклад на Междуведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на оръжията за масово унищожение към министъра на икономиката за 2019 г.

✓ Бойко Борисов: Подготвил съм решения, ще успокоим хората

Премиерът Бойко Борисов заяви, че до дни ще обяви решения, които щели да успокоят хората. Със зам.-регионалният министър Николай Нанков той провери строителството на АМ "Европа".

По думите на Борисов до месец хората ще могат да се движат по нея.

За пореден път, в рамките на няколко дни, премиерът загатна, че скоро ще обяви своя отговор на протестите в страната.

Бойко Борисов: Тежките решения е важно, докато ги вземеш. Аз моите съм ги взел. Сега съм им подготвил, тука, до 2-3 дни, едни решения, много интересни. Така че, ще успокоим хората. Ние имаме да решаваме за COVID-19, за болниците, имаме да решаваме за общините, имаме Зелена сделка, имаме релокация. Имаме толкова неща, които трябва да се подготвят, за да се решат - най-голямата икономическа и финансова криза в света, по-голяма от Голямата депресия.

Той се обърна към протестиращите, които настояват 34-и ден за оставката на правителството.

Бойко Борисов: Слушах, аз искам да вляза в парламента, да съборя правителството, да влезна в парламента, за да бъда силна опозиция. А кой ще доведеш? Кой ще доведеш, за да си му опозиция. Не ти ли е мила държавата?

Премиерът коментира и записа на Христо Иванов с бившия депутат от НДСВ Димитър Ламбовски от неделя, в който се споменава името на Младен Михалев - Маджо.

Бойко Борисов: Аз на един един мой министър, бивш, само като видях гузната физиономия, уплашена и как викаше: бягай, бягай. Той знае какво прави. Той само да се погледне в огледалото. Защото аз му го препратих, като го получих. Да си погледне гузната физиономия. Тази физиономия казва всичко. Оправданията са ненужни.

Премиерът похвали строителите на магистрала "Европа" за качеството и бързината на тяхната работа.

✓ Деница Сачева представи статистика за постигнатото от 13 март до 11 август

177 008 души запазиха работните си места в над 25 000 фирми. Изплатени досега са близо 186 млн. лв. Предстои да бъдат запазени още 300 000 работни места, за което са осигурени 500 млн. лв. Това заявява във фейсбук министърът на труда и социалната политика Деница Сачева, която написа, че фактите говорят и изброи свършеното от 13 март до 11 август.

14 841 служители от секторите „Туризъм“ и „Транспорт“ ще получат по 290 лв. към заплатите си. Договорени към днешна дата вече са 26 млн. лв. от общо осигурени 40 млн. лв.

1 663 работодатели са подкрепени за създаване на 7 120 работни места.

2 000 души имат работа по регионални програми за заетост, за което са осигурени 6 344 000 лв.

118 228 безработни започнаха работа.

Безработицата можеше да бъде 14% без тези мерки, а сега е 7,9%, подчерта Сачева.

7 800 медицински специалисти получават по 1 000 лв., за което са осигурени 127 млн. лв.

7 600 социални работници, служители в бюрата по труда и инспекциите по труда получават 30% увеличение на заплатите за над 15 150 000 лв.

Над 10 000 души заети в социалните услуги ще получат средно увеличение на заплатите от 21%, за което са осигурени 15 млн. лв.

За 28 525 хора с увреждания и техните 29 199 лични асистенти са осигурени допълнителни 122 млн. лв.

2,1 млн. пенсионери получават добавка от 50 лв. в продължение на 3 месеца, за което са осигурени 318.3 млн. лв.

Близо 29 000 души получават топъл обяд.

Други 4 100 се хранят от обществените трапезарии.

30 000 души ползват патронажна грижа. Осигурени бяха 45 млн. лв., заяви още Сачева.

И продължи с изброяването: 58 000 души получиха пакети с храна. Още 500 000 предстои да получат също, като за това са осигурени са 17 млн. лв.

8 921 семейства получили 250 лв. помощ за бъдещ първокласник. Заявления ще се приемат до октомври.

1 424 семейства получили 250 лв. за записан осмокласник. Заявления ще се приемат до октомври.

94 424 лица и семейства получили помощ за отопление. Очаква се техния брой да достигне над 170 000.

3 750 семейства получили еднократна помощ от 375 лв. 4 732 семейства с работещи родители на деца от 0 до 12 г. получиха детегледачки, за които държавата плаща.

1 800 деца от социалните услуги получават компютри и таблети за 1 млн.лв.

209 346 хора с трайни увреждания са получили безплатна годишна винетка.

Близо 5 000 пенсионери с изтекло ТЕЛК решение получиха пенсии в пълен размер.

Над 436 000 души ще получават минимум по 1 лв. на час нощен труд.

Изплатени 560,7 млн. лв. социални помощи.

Ще бъде изтеглен 1 млрд. лв. заем от инструмента „SURE“ за запазване на заетостта и допълнителни средства за обезщетения за безработица.

Под различни форми подкрепа от държавата през Министерството на труда и социалната политика за 5 месеца са получили над 2.5 млн. лица и семейства като средствата за това са близо 2,5 млрд. лв.

Това са фактите. Фактите, постигнати с подкрепата на премиера Бойко Борисов (Boiko Borissov) и политическа партия ГЕРБ, добави Сачева.

А сега лиричното отклонение:

Уважаеми бивши величия, провалени политици, политически тролове, Фейсбук пехливани, политически комедианти, които привиждат фарс, псевдомислителни за народа, за който осигурявате само зрелища, но не и хляб.

Говорете си. Не ми пречите. Знаем коя съм, къде съм и защо. И знам къде отивам, отбеляза Сачева.

Харесването не ме блазни, нехаресването не ме плаши. #Приятна игра!, завършва Сачева.

✓ Спад на цените на почивките на морето

В разгара на лятото, когато цените на почивките са най-високи, пандемията от коронавирус предизвика прецедент. Местата за настаняване предлагат до 50% по-ниски цени в по-малките морски курорти. Същевременно къщите за гости и семейни хотели работят с пълен капацитет.

Един от по-малките летни курорти на юг - Черноморец, посреща за първа година основно български туристи.

"Предпочитаме България пред, която и да е друга страна, без значение", каза Николай Христов.

За разлика от миналия август, когато в Черноморец не е имало нито едно свободно легло, тази година базата е пълна на около 85%. Едно четиричленно семейство плаща по 180 лв. на вечер за цял апартамент.

"Това са съвсем обикновени къщи за гости, които се отдават от собствениците и не се предлагат допълнителни екстри. Цените вървят между 15% намаление до 30% намаление, в зависимост от това какво се предлага в самия хотел", каза хотелиерът Диана Колчева.

В същото време семеен хотел в Поморие, който традиционно приема основно чужди туристи по чартърни програми, сега работи предимно с българи.ю

"Ценовите нива са приблизително от 20 до 30% по-ниски от миналата година", каза собственикът на хотел Георги Тръпков. Допълнителни екстри при наемането на стая не се предлагат, но въпреки това хотела е запълнен почти изцяло.

"Предлага се освен хотелското настаняване и закуска, предлага се ползване на СПА зоната с определени брой неща в нея", каза Георги Тръпков.

И за сравнение - в най-големия морски курорт у нас, Слънчев бряг, са отворени едва около 30% от местата за настаняване.

✓ „Булгаргаз“ иска повишение на цените на газа за септември и октомври

В съответствие с изискванията и условията на Наредба № 2/2013 г. за регулиране на цените на природния газ, „Булгаргаз“ ЕАД, дъщерно дружество на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, предложи на КЕВР да утвърди цена на природния газ за м. септември 2020 г. в размер на 21,51 лв. / MWh (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС) за крайни снабдители на природен газ и за лице, на което е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Това пишат в свое предложение до регулатора от „Булгаргаз“, съобщиха от дружеството. В сравнение с утвърдената за м. август 2020 г. цена, предложената от дружеството цена на природния газ за м. септември 2020 г. е по-висока с 15,21 % или с 2,84 лв. / MWh.

На какво се дължи увеличението?

Увеличението се дължи на повишените с над 45% спотови цени на европейските газови пазари за периода 1 – 10 август 2020 г., в сравнение с цените за м. юли 2020 г. Спотовият компонент е част от формулата, по която се образува доставната цена на природния газ.

Прогнозната цена

„Булгаргаз“ ЕАД уведомява своите клиенти, че прогнозната цена на природния газ за м.октомври на 2020 г., образувана в съответствие с чл. 17 на Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ е 21,91 лв./MWh. В сравнение с предложената за утвърждаване от КЕВР цена за м. септември на 2020 г., прогнозната цена за м. октомври на 2020 г. е по- висока с 0,40 лв./MWh или с 1,86%. Увеличението се дължи на очакваните по-високи спотови цени на европейските газови пазари, в сравнение с ценообразуващите за м. септември, които са част формулата, по която се образува доставната цена на природния газ.

Прогнозната цена на природния газ отчита влиянието на ценообразуващите фактори към 10.08.2020 г. и е неокончателна. Окончателното предложение на „Булгаргаз“ ЕАД за утвърждаване цената на природния газ за м. октомври на 2020 г. ще бъде внесено в КЕВР на 10.09.2020 г.

✓ Отлага се официалното честване на Шипченската епопея заради коронавируса

Национално честване „Шипченска епопея“ е едно от най-масовите ежегодни събития в страната, в организацията на което са ангажирани и участват местни и държавни институции, културни и неправителствени организации и събира хиляди посетители от цялата страна и чужбина на заветния връх Шипка, съобщиха от областната администрация в Габрово. Всяка година ние приканваме хиляди хора да бъдат с нас на Върха и по този начин да отдадат своята почит към онези знайни и незнайни воители, дали живота си за свободата, която днес изживяваме! Всяка година организираме богата програма със събития, както за деца, така и с внимание към техните родители, ангажира се обществен транспорт, провежда се възстановка на боевете, която е и най – атрактивната част от тържествата и която събира хиляди хора, дошли да съпреживеят онзи паметен момент от отбраната на Прохода.

Ние организаторите, ангажирани с провеждането на тези тържества, ясно осъзнаваме риска, който COVID – 19 представлява за здравето и живота на хората. Следейки епидемичната обстановката, която продължава да е все така динамична, и във връзка препоръка на Областния кризисен щаб за превенция разпространението на COVID-19 в област Габрово, всички масови прояви, които предизвикат струпването на много хора на едно място, без да може да бъдат спазени мерките за дистанция – макар и на открито, са планирани за следващата 2021 година, заявяват от администрацията.

Призоваваме гражданите, които ще се поклонят пред Паметника на свободата към опазване на личното и обществено здраве! Вярваме, че всеки ще намери достоен начин, с който да почете героите от Шипченската епопея, се казва още в съобщението на областната администрация.

[Дума](#)

✓ Добивът на домати и пипер се срина

Добивът на домати и пипер през тази година драстично е намалял, показват оперативните данни на министерството на земеделието. Според тях спадът на добивите на домати от полето е 36,9 на сто, а на пипер с 25,4 на сто. За сметка на това средните добиви на картофи са се увеличили с 28,8 %. Спад от 11,5% е отчетен и на средните добиви от дини, докато пъпешите са с ръст от 9,6 на сто.

Над 4,5 млн. тона вече е прибраната пшеница в силозите, ожънати са 97,6% от площите. Реколтата е с около 20% по-ниска от миналогодишната. Въпреки това има достатъчно зърно за хляб и семена, както и за износ. Експортът на жито през пристанище Варна е над 260 000 тона от началото на сезона до 2 август.

Увеличение на производството на ръж с 36,6% и на ечемик с 3,1% показват данните на земеделското министерство. Експертите уточняват, че това е преди всичко заради по-големия размер на засетите площи. При ръжта обаче се отчита и по-висок добив. Леко нагоре е тръгнала изкупната цена на пшеницата - за седмица увеличението е с 1,6% до средно 324 лв./т. На годишна база ръстът е с 11,3 на сто.

✓ Автобусните превозвачи поискаха по-нисък ДДС

Пътниците масово не спазват мерките срещу заразата

Автобусните превозвачи също настояха за намалена ставка ДДС и за редовните линии, така както "случайният превоз" се сдоби с 9% налог от 1 август. Фирмите от бранша обясняват, че заради пандемията и здравните рестрикции губят пътници и затова трябвало да бъдат обезщетени с намалена ДДС ставка.

"Ако управляващите искат действително да помогнат на бизнеса, трябва да направят така, както направи Гърция - намали ДДС за всички превози от 23% на 10%, или както направи Германия - намали ДДС за цялата икономика от 19% на 16% за 6 месеца, като е възможно да има удължение с още 6 месеца", коментира пред Блумбърг тв Петър Захариев, председател на Националното сдружение на автобусните превозвачи (НСАПБ). Големият проблем е в намаления брой пътници, твърдят от НСАПБ. И посочват като илюстрация, че на Централна автогара София обичайният трафик е от 260 автобуса на ден, а в момента спадът е наполовина. От сдружението казват, че в бранша има много необявени фалити - фирмите формално съществуват, но не работят и само трупат загуби.

Голям проблем според автобусните превозвачи е ограничението за броя на пътниците в превозните средства. Указанията на здравното министерство са пътниците да са по един на двойна седалка, което означава при пълен капацитет от 50 души да се возят не повече 25. "Един автобус по редовна линия, който може да вози до 50% от местата си, е на ръба на загубата. Приходите от това не покриват всички преки разходи за гориво, заплати, осигуровки, техническа поддръжка", казва още Захариев. Той посочи, че в тази криза дори по-ниските цени на горивата не помагат.

Твърденията, че автобусите по редовните линии пътуват наполовина празни като антикоронавирусна мярка, обаче не отговарят на истината. Масово пътници, най-вече по морските дестинации, сигнализират, че превозните средства са пълно запълнени, а освен това никой не подканя недисциплинираните да си слагат маските.

Проверка на Централна автогара София показва, че компаниите са разрешили не местата в автобусите, а графици на пътуване. Големи автобусни фирми изпълняват само част от пътуванията по редовните си линии - вместо на всеки час или на два, автобусите им се движат през няколко часа, поради което се пълнят на 100 процента. Петър Захариев призна, че има превозвачи, които "при тези загуби, които трупат, не се интересуват от ограничението за броя на пътниците". Не е чудно, че бизнес интересът надделява над грижата за здравето. До момента няма данни някоя автобусна компания да е санкционирана за неспазване на санитарните мерки. От НСАПБ посочват случаи, в които проверяващи екипи от полиция и здравни инспектори са "прихващали" автобуси и са съставяли актове за нарушения, но само на пътници - за това, че са били без маски.

Според Магдалена Милтенова от Конфедерацията на автобусните превозвачи ситуацията в сектора е драматична. Все още няма фирми, обявили фалит по смисъла на закона, но има превозвачи, които не извършват дейност и са в технически фалит.

✓ Наесен иде нов пик на безработни

Държавното обществено осигуряване понесе всички негативи от свиването на икономиката заради КОВИД-19

В първия ден на седмицата дойде новината, която илюстрира безапелационно какво предстои в най-скоро време със заетостта в сектори като хотелиерството и ресторантьорството - курортният комплекс "Албена" започна поетапно затваряне на хотелите заради намаляващия брой на туристите, след като чартърните полети бяха преустановени, а Германия обяви Северното Черноморие за опасна дестинация. Дотук с усилията, които подобни комплекси положиха през изминалите три месеца за запазване на персонала си, включително и с прехвалената схема 60 на 40.

Обявите за работа през юли са с 40% по-малко от тези през юли миналата година, показва статистиката на популярен сайт за търсене и предлагане на работа. Една от причините за отчетения спад в офертите е, че *не се търси персонал в туризма*

Все по-бързо се приближаваме към сбъдването на мрачните пролетни прогнози на синдикални експерти за предстоящ нов, втори бум на безработицата наесен. И за съмненията готова ли е държавата да поеме този удар. Все по-ясно е усещането, че управляващите бавно, "по терлици", но сигурно, подготвят налагане на финансова дисциплина и ограничения, които ще съпътстват бързото покачване на равнището на безработицата и рязкото влошаване на условията на пазара на труда, намалението на приходите в бюджета и драстичните икономически спадове заради кризата. И ще си измиват ръцете с влошените макроикономически показатели, за да оправдаят отказа си от увеличение на средствата за финансова подкрепа на уязвимите, например за хората с увреждания.

Само едно от многото доказателства за това е пуснатият за обществено обсъждане проект за промени в Методиката за определяне на линията на бедност в страната. На практика с тези промени се развързват ръцете на социалния министър Деница Сачева за догодина да замрази еднолично размера на прага на бедността на прага на бедността на 363 лева, колкото е през настоящата година. Съгласно лятната прогноза на ЕС за България през 2020 г. се очаква спад на БВП от 7%. През първото тримесечие се наблюдава

забавяне на ръста на заплатите

от 9% на годишна база спрямо годишния ръст през първото тримесечие на 2019 г. от 12,2%. Експертните разчети показаха, че и при сегашния размер на линията на бедността под нея са малко над 1 милион и 600 хиляди българи.

Големият проблем в пандемията, наред с ширещата се бедност и задълбочаващите се социални неравенства в обществото, обаче остават пазарът на труда и ръстът на безработицата. Според последните официални данни на Агенцията по заетостта към края на юни равнището на безработицата в страната е 8,3%. Това е с 3,1 пункта повече в сравнение с година по-рано. Така още в средата на годината бе надскочена прогнозата на финансовото министерство, направена заради извършената вече актуализация на държавния бюджет за ръст на безработицата с 2 пункта до края на 2020 г. В анализ на агенцията за ситуацията на пазара на труда се посочва, че прехвалената от управляващите мярка 60 на 40 във варианта, в който действаше до 30 юни, е обхванала едва 5,4% от работната сила в страната. И в същия документ следва признанието, че ако същата не бе стартирала и всички тези заети лица бяха освободени, безработицата в края на юни би била от порядъка на

14% вместо сегашните 8,3%. Като изключим здравните рискове и медицинските последици от заразата с КОВИД-19, без съмнение най-голямото предизвикателство се оказват именно пазарът на труда и равнището на безработицата. При това с уговорката, че юни, юли и август могат да се определят като

затишие пред буря

заради сезонната заетост в разгара на лятото. И, естествено, са безкраен повод за хвалбите на властта как успешно овладява ситуацията. Най-вече с мерки-недоносчета като широко рекламираната 60 на 40, която от 1 юли действа по нов дизайн - "Пременил се Илия, та пак в тия"...

Иначе оперативните данни на Националния осигурителен институт сочат, че близо 129 милиона лева са изплатените средства за запазване на заетостта по схемата 60 на 40 към 30 юни. Това е скромна сума на фона на предвидения за тази мярка-гордост на правителството бюджет от 1 милиард лева. Предприятията, на които са изплатени компенсации по мярката, са 8411 за общо 158 000 работници и служители. Именно заради недъзите на мярката и скромното усвояване на пари по нея кабинетът я модифицира от 1 юли.

Какво още става ясно при детайлния прочит на данните на Агенцията по заетостта? В десет области, начело със София-град, безработицата е под средната за страната, но в останалите 18 е по-висока, като най-високите стойности продължават да са в най-бедния регион не само за България, а и за целия Европейски съюз - Северозападния: Видин, Монтана и Враца. В момента за едно свободно работно място средно за страната се конкурират по 8 безработни. Най-ожесточена е "битката" в Разград и Търговище - по 16 души за една вакантна позиция, а най-слаба - в Бургас (трима), в Добрич - 4, и в София - 6. Социални експерти са категорични, че кабинетът закъснява с мерките срещу безработицата и че още преди месеци е трябвало те да бъдат разписани по региони и сектори, за да има реален ефект от тях. Нещо, което вече са направили други страни от Европейския съюз, а ние само им дишаме праха...

Допълнителна яснота в картината

дава малко известното специализирано ежеседмично наблюдение на пазара на труда заради КОВИД-19, което извършва Националният статистически институт на базата на предварителни данни на Агенцията по заетостта. Трета поредна седмица е налице тревожната тенденция новорегистрираните безработни да са повече от започналите работа чрез бюрата по труда. От средата на май в продължение на малко повече от два месеца тенденцията беше обратната, но сега, уви, не е така. Въпросното наблюдение се извършва от 3 февруари. До 9 август, когато е последната актуализация на данните, новорегистрираните безработни в цялата страна са 234 683, а постъпилите на работа от регистрираните в бюрата по труда - 136 993.

Вече е факт отчетеното от НОИ намаление в приходите от осигурителни вноски във фондовете на държавното обществено осигуряване заради спада на заетите и респективно на осигурените. През април осигурените са малко над 2,5 милиона души при 2,829 млн. души през декември 2019 г. Анализ на НОИ показва, че постъпилите осигурителни вноски през май 2020 г. са 496,2 млн. лв. (предварителен отчет). В сравнение с предходния месец приходите от осигурителни вноски са намалели с близо 146,4 млн. лв., което е спад от около 23%.

В резултат от намалението в заетостта броят на регистрираните безработни с право на парично обезщетение за безработица от ДОО стремително нараства. От малко под 70 000 през декември 2019 г. в средата на настоящата година броят на лицата с изплатени парични обезщетения за безработица е нараснал над два пъти - до 147 500...

В опит да отговори на проблемите на пазара на труда социалното министерство стартира общо три мерки за запазване на работните места и за намаляване на безработицата. В пакета "Заетост x3" влизат споменатият вече нов вариант на мярката 60/40, мярката за подпомагане на секторите на транспорта и туризма с 290 лв. за запазване на работно място, както и нова схема за наемане на безработни.

Преди дни дойде и новината, че социалният министър Деница Сачева е упълномощена да подпише от името на България искане до Европейската комисия за финансова подкрепа от 1 милиард лева от инструмента SURE за смекчаване на рисковете от безработица. Финансовата помощ е под формата на заем, а целта ѝ е да се подкрепят мерките за намаляване на негативните социално-икономически последици от коронакризата. Очакванията са с тези пари да се подпомогне запазването на заетостта на около 250 000 работници до края на годината и да се подобри стабилността на системата за изплащане на обезщетенията за безработица. Тук обаче ключовата дума е... заем. Който не се знае дали ще постигне целта или ще се изпари незнайно къде. А после ще го плащаме всички вкупом.

✓ Протестите в Беларус ескалираха

Светлана Тихановска избяга в Литва, САЩ не признават изборния резултат

Полицията в столицата на Беларус Минск за втора нощ използва сълзотворен газ и гумени куршуми, за да потуши протестите след президентски избори в неделя. Полицията съобщи за загинал мъж по време на безредиците, след като в ръката му е избухнало взривно устройство. Масовите протести започнаха вечерта на 9 август в редица градове в Беларус. Протестиращите в центъра на Минск издигнаха барикади от кофи за боклук. Само през първата нощ на сблъсъци бяха задържани 3 000 души, около 100 души бяха ранени.

Претендентът на беларуската опозиция за президентския пост Светлана Тихановска е избягала в Литва, съобщи литовският външен министър Линас Линкявичус. "Основното е, че тя е в безопасност, тъй като преди това бе задържана в Беларус и прекара около седем часа в ареста", коментира той пред националното радио.

Тихановска отказа да приеме резултатите, като заяви, че е истинският победител. Липсата на контрол и независими наблюдатели на изборния процес доведе до сериозни съмнения във фалшифицирането на вота, което предизвика откритото и масово недоволство в страната.

Изборите се проведеха на фона на все по-голямо разочарование от ръководството на Лукашенко, като опозиционните митинги привлякоха хиляди. През предходните дни имаше репресии срещу граждански активисти и журналисти, включително от Русия.

Лукашенко, който е на власт от 1994 г., описва привържениците на опозицията като "овце", контролирани от чужбина, и се закле да не позволяват страната да бъде разкъсана от вътрешни конфликти.

Съединените щати са загрижени за ситуацията след изборите в Беларус и призовават Минск да се въздържа от използване на сила срещу протестиращите, заявиха от пресцентъра на Белия дом. "Ние сме дълбоко загрижени за ситуацията в страната след президентските избори в Беларус. Тежките ограничения за опозиционните кандидати, забраната на достъп на местните независими наблюдатели до избирателни секции, сплъшването на кандидати от опозицията и задържането на мирни протестиращи и журналисти помрачават изборите. Призоваваме беларуските власти да зачитат правото на мирно събиране и да се въздържат от използване на сила", се казва в изявлението на Вашингтон.

Президентските избори в Беларус се състояха на 9 август. Президентът Александър Лукашенко набра над 80% от гласовете. Той ръководи страната повече от 26 години.

✓ Критични избори

Местният вот в Украйна през есента може да усилва фрагментацията на обществото

След по-малко от месец в Украйна започва предизборната кампания за редовните местни избори, които са насрочени за 25 октомври. Те ще се проведат след завършилата наскоро нееднозначна административно-териториална реформа на страната, при която броя на районите, в рамките на всички 24 области (в които украинците броят и Крим), беше намален от 490 на 136. Съответно това намалява и броя на районните съвети (громади), в които ще се избират местни депутати, но пък увеличава броя на последните. Изборите за местни депутати в селските, селищните и градските съвети в тези громади, където избирателите са до 10 000 души, ще бъдат по мажоритарната система. Изборите за областните, районните, градските и селските съвети, в громадите с над 10 000 избиратели ще се проведат по пропорционална система. На тези избори за първи път ще има и квоти по полов признак. Партиите при съставянето на партийните листи ще трябва да се съобразят с изискването две от всеки пет кандидатури да бъдат на жени.

Изборите се очаква да станат изпитание за управляващата партия "Слуга на народа" на президента Владимир Зеленски. Не само защото тя, както и самият държавен глава, губи рейтинг през последните месеци заради разочарованието от него и икономическата криза. За пръв път три социологически агенции отбелязаха

превес на недоверието към президента

над доверието. Най-голяма разлика отчете социологическата агенция "Рейтинг" - 36% доверие срещу 52% недоверие. Впрочем бившият комик продължава да изпреварва другите политици - личният му рейтинг е над 40%. Но пред смятания за неопитен държавен глава се откриват все нови предизвикателства във връзка с местните избори.

Според политически наблюдатели Зеленски, в условията на кадрови глад в страната, трудно може да намери лоялни близо 140 ръководителя на районните държавни администрации, но най-вече опасенията са, че може да се възцари двувластие и противопоставяне между ръководителите на администрациите и районните съвети, когато те са доминирани от опозиционна сила. Т.е. политическото противопоставяне от парламента в Киев да се пренесе и по малките местни парламенти. Това направо е неизбежно в някои области като Львовска например, която бе единствената, където на втория тур Петро Порошенко спечели срещу Зеленски през м.г. Според социологически проучвания партията на президента е едва четвърта с незавидните 7,6%, а "Европейска солидарност" на Порошенко е първа с 28,2%, следвана от две други националистически формации. Львовска област е важна за украинското общество, доколкото тя, заедно с други съседни райони на Западна Украйна се схваща като люлка на националистическите идеи, в чийто плен вече седма година се намира страната. Градът е и главния културен и икономически център на региона. На другият полюс - в Източна Украйна ситуацията е огледална. Там партията на Порошенко, основен опонент на сегашната власт, е със слаби позиции, а с водещи са формации свързани с местния олигарх Ринат Ахметов и определяната като проруска коалиция "Опозиционна платформа - За живота" (ОПЗЖ). Например в най-големия град на региона, който е под контрола на Киев Мариупол партията "Блокът на Бойченко", свързана според украинските медии с Ахметов, който е основният работодател в града, има 39,2%, ОПЗЖ - 26,7%, а управляващата "Слуга на народа" е на трето място с 9,7%. Т.е. в двата полюса на украинската вътрешна политика "Слуга на народа", на която може да се опре президента в своята политика, е със слаби позиции.

Досегашната история на Украйна показва, че местните елити, могат в решителни моменти

да се опълчват на центъра

и дори да предприемат сепаратистки действия. Още преди сецесията на Крим и избухването на конфликта в Донбас, участниците в Майдана в Киев са имали намерение, както разказа през 2018 г. пред "Украинска правда" бившият председател на Радата Андрей Парубий, да избягат в случай на неуспех в Львов и там да организират съпротива срещу действащия тогава президент Виктор Янукович. Т.е. ако властта тогава беше действала по по-различен начин сега щяхме да говорим за гражданската война в Западна Украйна. От тук и залогът на местните избори е много висок, защото след 2014 г. единството на страната винаги стои на първи план за властите в Киев и националистическите кръгове. Но как се осигурява то?

Изданието "Фокус.уа" направо отбелязва в публикацията си "На всеки феодал по район. Кой ще получи контрол върху Украйна след децентрализацията" от 17 юли, че съкращаването на районите е и опит на властта да ги вземе под контрол, без да влиза в конфликт с местните елити. Според изданието появата на два уголемени района, в които са съсредоточени етнически малцинства - унгарското в Береговски район в Закарпатска област и българското в Болградски на Одеска област, предизвиквала опасения за националната сигурност. Други райони пък били окрупнени в угода на определени бизнесмени и политици.

Още през юни телевизионният "5 канал" цитира изпълнителния директор на Асоциацията на градовете в Украйна Александър Слободжан да казва, че създаването на уголемен Береговски район, който да включва в себе си всички унгарци в Закарпатието, носи риск от сепаратизъм. Според запитания юрист Максим Костецки никой не наричал украинските унгарци сепаратисти, но с реформата се залагала бомба с часовников механизъм, която можела да се взриви след няколко десетки години. Според него до създаването на този "национален унгарски" район се е стигнало след договорка между Киев и Будапеща. Министърът на външните работи Дмитро Кулеба категорично отрича това. Пред новинарския "24 канал" той дори заявява, че истинска драма за страната е да се търси във всичко проява на сепаратизъм. По думите на министъра ситуацията е точно обратната - след като към стария Береговски е добавен Виноградовски - украинците са станали повече от етническите унгарци (43%) в уж "националния" район.

Обаче тези откровения на министър Кулеба

представят в друга светлина

окупняването и на Болградски район и причините поради които украинските власти са се отказали от първоначалното си намерение да го раздробят. Действително, в стария малък Болградски район българите бяха 60% от населението, а в новия уголемен те вече са под 50%. Излиза, че едновременно като удовлетворяват исканията на хората от Болградски район и на българските власти, за запазването му, в Киев са се ориентирали всъщност към вариант, който да доведе до намаляване на дела на етническия български компонент, което може да се разглежда и като превенция на хипотетични сепаратистки намерения. Впрочем такива вече бяха приписвани през годините на част от българската общност.

Бившият ръководител на Арцизки район, който сега е част от новия Болградски, Сергей Парасулански в началото на юни т.г. бе цитиран от сайта "Бесарабия. уа" да казва, че в процеса на обединяването на районите с българско малцинство се намесват сили, които през 2014 г. искали да правят Бесарабска република. Разбира се ту трябва да имаме предвид, че административно-териториалната реформа доведе до брожение и сред българите в Одеска област, защото живеещите в Арцизки район смятаха, че именно той трябва да бъде центърът на едно по-голямо обединение, а не Болград, където отсъствала нужната инфраструктура. Да се приписва сепаратистки тежнени на нашите иначе кротките и лоялни към Киев сънародници изглежда твърде и твърде преувеличено. И тези обвинения приличат на плод на наранени властови амбиции. Въпреки това, е видно от горните примери, че за Киев темата за лоялността на регионите към централната власт и украинската държава меко казано не е безпредметна.

Подобни настроения съчетани с предстоящите местни избори, може да доведат до ново изостряне на вътрешнополитическата ситуация в Украйна, опасяват се политически анализатори. При това напрежението ще възниква в различни региони. Ако партията на властта покаже слаби резултати, то тя ще загуби и следващите парламентарни избори, които може да са предсрочни през 2021 г., смята анализаторът Руслан Бизяев. Пред Ютюб-канала "Хвиля" той коментира, че кадровата слабост на "Слуга на народа" може да доведе до ситуация, когато в някои украински области ще се появят свои "атамани", по аналогия с периода 1918-1919 г. "Държавата на хуторите (т.е. ситуация, в която има "феодализация" на местната власт-б.а.) в сегашната геополитическа ситуация може да издържи максимум пет години", смята популярният политически анализатор.

Политика

✓ Родителите с изчерпан отпуск ще получат помощ от държавата

Социалният министър Деница Сачева обсъди с представители на Асоциация „Родители“ възможности за подкрепа на семействата, чиито деца бъдат карантинирани през следващата учебна година заради случаи на COVID-19. Това съобщиха от Министерството на труда и социалната политика.

Според нея родителите с изчерпан отпуск и без вариант да вземат болничен трябва да получат помощ от държавата. Обсъждат се различни варианти за месечни помощи за деца, част от които ще изискват промяна в законодателството.

„Една от мерките, които ще бъдат от голяма полза, е действащата програма „Родители в заетост“. Тя предвижда ваучери, с които родителите да наемат избрана лично от тях детегледачка. За да отговорим на засилващата се нужда, предвиждаме да разширим мярката и да увеличим бюджета ѝ“, обясни министър Сачева.

✓ Бизнесуроците на пандемията

Факт е, че кризата около COVID-19 засегна силно ресторантьорите у нас. Това сочат и официалните данни на институциите, които анализират процесите с безработицата.

Малко след началото на пандемията хотелиерите и ресторантьорите излязоха пред медиите с искане за подкрепа, защото били изправени пред фалит. Тук идва въпросът обаче как един толкова голям и работещ бизнес с цени, които стана ясно са били доста завишени, само за месеци се оказаха пред фалити? Защо досега никой от тези браншове не каза, че осигурява работниците си на нереални осигуровки или пък, че е завишил цените на предлаганите услуги?

Преди коронакризата заведенията, ресторантите и българските плажове работеха на пълни капацитети на принципа „ден година храни“, тези сериозни печалби обаче явно не са били добре разпределени, за да се стига до фалити.

Лъсна и как много млади хора са получавали години пари „чисто – на ръка“ и изведнъж се оказаха без право на помощ от държавата. Излиза така, че някои „тънки“ сметки не излязоха на болшинството от най-засегнатите сектори. Тези перипетии нямаше да са толкова големи, ако печалбата на тези бизнеси беше правилно разпределена, ако те осигуряваха достатъчно добре служителите си. Поуките от коронавируса за всички нас ще са свързани не само с това колко е важна високата лична хигиена, а и с това колко е важна и професионалната.

Необходимо е младите хора, решили да се трудят у нас като сезонни работници, да разберат, че договорът за работа е важен дори и за няколко месеца. Важно е да се промени и самата народопсихология на младите служители, защото

повечето от тях са свикнали да работят малко, но за това искат големи пари. Сега обаче ситуацията налага повече работа - за същите или понякога и по-малко пари. Това не бива да е демотивиращо, а напротив - точно обратното.

Държавата предлага не малко варианти за подкрепа и помощ на бизнеса и безработните, важно е тази подкрепа да бъде използвана максимално рационално. Материалните затруднения произтичат от консуматорското ни поведение и точно от него трябва да започне промяната, ако искаме да живеем по-стабилно. Защото дори да вдигнат заплатите ни с 200%, прищявките ни ще скочат паралелно с този процент, но проблемът ще остане.

Държавата в лицето на институциите се опитва да обучава по програми, да наема на работа, стреми се даде старт, но това е едва втората крачка, първата е самосъзнанието, че трябва да си социално и материално отговорен. Необходими са повече политики – свързани с контрола на заетостта, с контрола на цените, на услугите и заведенията, защото все още е трудно да повярваме, че един бар, в които задължителната консумация за резервирана маса е 500 лева, може да фалира само за месец?!

✓ **Потреблението на електроенергия у нас спаднало с почти 4%**

Потреблението на електроенергия в България е спаднало с 3,83 процента за периода 01.01.2020 г. - 09.08.2020 г. спрямо 01.01.2019 г. - 09.08.2019-а. Това показват оперативните данни на Електроенергийния системен оператор /ЕСО/ за енергийния баланс на страната за периода от 1 януари до 9 август 2020 година спрямо аналогичния период на 2019 г., публикувани днес на страницата на оператора.

От началото на годината до 9 август са изразходени 22 598 463 MWh електроенергия, докато за аналогичния период на 2019 г. потреблението у нас е било 23 499 625 MWh.

Производството на електроенергия в България е спаднало с 8,13 процента за периода 01.01.2020 г. - 09.08.2020 г. спрямо 01.01.2019 г. - 09.08.2019 г., сочат още данните на ЕСО. От 1 януари 2020 г. до 9 август тази година от ЕСО са отчели производство на електроенергия в обем на 24 838 201 MWh. За сравнение през същия период на 2019 г. производството е възлизало на 27 036 560 MWh.

От ЕСО отчитат и спад в износа на електроенергия с 15,32 процента. За периода 01.01.2020 г. - 09.08.2020 г. България е изнесла 4 670 528 MWh електроенергия, докато за аналогичния период на 2019 г. - 5 515 388 MWh. За сметка на това вносът на електроенергия в България за посочения период се е увеличил с 22.86 на сто. От началото на тази година до 9 август страната ни е внесла 2 430 790 MWh електроенергия, докато за същия период на миналата година - 1 978 453 MWh, показва още статистиката на ЕСО.

Мениджър

✓ **КЗК проверява защо лабораториите спряха пул тестовете за COVID-19**

Комисията за защита на конкуренцията започна проверка защо големите лицензирани лаборатории са преустановили изготвянето на пул PCR тестове за COVID-19. Пул тестовете (от англ. pool test - групов тест) бяха едновременно спрени от лабораториите у нас малко след като на 14 юли гръцкото правителство въведе изискването при влизане в Гърция задължително да се представя негативен PCR тест.

„Комисията иницира проверка, за да установи какви са причините за това поведение, което на практика не позволява на гражданите, желаещи да пътуват в тези страни, да се възползват от по-евтините групови PCR тестове за COVID-19“, се казва в съобщение на КЗК.

Както е известно пул тестът позволява чрез една обща проба и еднократно изследване да се установи липсата на вируса у няколко души наведнъж. По този начин 4-членно семейство, което планира почивка в Гърция, може да се сдобие с необходимия за преминаване на границата негативен PCR тест чрез едно изследване, вместо с 4 и така да спести значително. Цената на един тест у нас варира около 120 лв.

От няколко лаборатории потвърдиха за Мениджър Нюз, че пул тестове за семейства или близки към момента не се извършват, а единствено за компании и техните служители.

Минусът на пул тестовете е, че при наличие на положителна проба не е ясно кой и колко от изследваните лица са приносители на вируса. Въпреки това няма разпореждане на държавен орган към лабораториите да се преустанови тяхното извършване.

✓ **Жилищата поевтиняват, но далеч по-малко от очакваното**

Цените на имотите не претърпяха очакваната от купувачите корекция от 30% по време на извънредното положение. В зависимост от положението на имота, корекцията надолу варира между 5% и 10%, се казва в анализ на имотния пазар на брокерската агенция Arco Real Estate. При наемите голяма част от собствениците са принудени да излязат от платформите за краткосрочен наем като Airbnb и Booking поради липсата на пътуващи и туристи и да предложат жилищата за дългосрочен наем. Това е довело до значителен ръст в предлагането и съответно спад в цената, като наемите на двустайните апартаменти започват от 250 евро, а на тристайните от 400 евро.

Според агенцията, има промяна в профила на купувачите. „Ако в първото тримесечие на 2020 година купувачите бяха хора, които купуват заради добрите условия на банките и ниските лихвени проценти, то през второто тримесечие главните действащи лица са хора с налични средства, които не ползват банков кредит, а искат да инвестират парите си и да защитят спестяванията си от потенциална криза или инфлация“, твърдят от агенцията. По тяхна информация банките са завишили критериите си и вече не финансират сделки за жилища в сгради с Акт 14 и в строеж, освен ако строителите не са партньорска компания.

Данните на БНБ обаче рисуват малко по-различна картина, като общата сума на изплащаните жилищни кредити към края на полугодията е 11,3 млрд. лв., което е с 13% повече в сравнение със същия месец на миналата година. Само от началото на годината са били отпуснати нови кредити и са били предоговорени стари такива на обща стойност от 1,8 млрд. лв., което е с 14% повече на годишна база. До голяма степен тук обаче ръстът може да се дължи на предоговорени или реструктурирани във връзка с извънредните противоепидемични мерки ипотечни заеми. Наскоро БНБ обяви, че към края на юни търговските банки са отложили погасяването на заеми на обща стойност от 8 млрд. лв., като специално за домакинствата сумата е 1,9 млрд. лв.

За полугодията регистрираните в Агенцията по вписванията сделки за жилища са намалели от 92,5 хил. през първата половина на 2019 г. на 75,6 хил. през тази. Това е понижение от 18% на продажбите в страната. Специално за столицата понижението е от 13 хил. на 11,6 хил., което представлява 13% спад.

През първата половина на 2020 г. има завишаване на търсенето на тристайни жилища, информират от Arco. Все пак обаче най-много се търсят двустайни апартаменти на стойност до 90 000 евро и тристайни тухлени апартаменти с гараж или паркомясто за 130 000 евро.

В същото време предлагането на тристайни апартаменти надвишава това на двустайните, сочат данните на агенцията. Около 44% от всички обяви „продава“ са били за жилища с три стаи, а двустайните представляват 35%. За сравнение към юни 2019 г. двустайните апартаменти бяха над 40% от офертите предлага.

Все повече собственици на къщи са обявили, че искат да ги продадат, като отчетеният ръст на годишна база е внушителните 2,4 пъти спрямо юни 2019 г.

✓ Рекорден спад на заетостта във Великобритания

Броят на работещите хора във Великобритания е намалял с 220 000 през трите месеца до юни, което е най-големият брой от 2009 година, на фона на кризата с коронавируса, ударила изключително силно самонаетите, съобщи британската статистическа служба, цитирана от Ройтерс, цитирана от БТА.

Броят на самонаетите е намалял рекордно начело с по-възрастните работници, докато броят на наетите служители е нараснал.

Очаква се закриването на работни места да нарасне, тъй като Великобритания ще спре схемата си за запазване на служители. Предвидено е тя да приключи в края на октомври.

По думите на британския финансов министър Риши Сунак данните показват, че правителствените програми работят, но загубата на работни места е неизбежна.

Винаги съм бил ясен, че не можем да запазим всяко работно място, но чрез нашия "План за работни места" имаме ясен план за защита, подкрепа и създаване на работа, за да гарантираме, че никой не е останал без надежда, посочи той в изявление.

Равнището на безработица неочаквано се задържа 3,9 процента, но това отразява увеличаването на хората, които са се отказали да търсят работа и така не са смятани за безработни, отбелязва статистическата служба.

Освен това около 300 000 души са посочили през юни, че работят, макар че не са работили и не са получавали заплата, което също е помогнало равнището на безработица да остане ниско.

Икономистите, анкетирани от Ройтерс, очакваха безработицата да се повиши до 4,2 процента.

Миналата седмица централната банка прогнозира безработицата да достигне 7,5 процента в края на годината.

✓ Континентална Европа - новият притегателен център за инвестиции в индустриални имоти

Инвестициите в индустриални и логистични имоти рязко се пренасочват към континентална Европа, като доскорошният лидер в сферата Великобритания вече отстъпва първата позиция на Германия и е много близо до резултата на третия Франция. Това показват данните на американската консултантска компания CBRE, която се счита за най-голямата компания в сферата на търговските и индустриални имоти.

През първата половина на 2020 г. инвестициите в логистичния сектор във Великобритания са възлизат на 2,9 млрд. евро, което е понижение от 6% на годишна база.

За сравнение, във всички останали водещи европейски пазари има значителен ръст на привлечените инвестиции за същия период от 6 месеца от началото на 2020 г. В Германия в индустриални зони през полугодията са били инвестирани 3,8 млрд. евро (ръст от 43% на година), във Франция 2,8 млрд. евро (ръст от 68%) и в Нидерландия 1,3 млрд. евро (ръст от 53%). Други пазари със значителна активност в сектора са Полша (1,3 млрд. евро инвестиции) и Испания (500 млн. евро).

Анализът показва общо 15,3 млрд. евро инвестиции в сектора в Европа за първите шест месеца на 2020 г. За сравнение за цялата минала 2019 г. инвестираната сума в индустриални площи е 35 млрд. евро. Абсолютният рекорд от капитали, насочени в тази дейност обаче е регистриран през 2017 г., когато над сумата е възлизала на 42 млрд. евро.

Към момента най-голяма възвращаемост на тези инвестиции има в Полша (6%), Италия и Чехия (по 5%).

✓ Ренесансът на еврото

Свидетели сме на сеизмична промяна в перспективите пред еврото. Мениджърите на пари никога не са били по-оптимистично настроени относно бъдещето на единната европейска валута, след като тя отбеляза най-добрият си месец от близо десетилетие.

Всички това се дължи най-вече на историческото споразумение за фонда за възстановяване на европейската икономика, постигнато по време на срещата на лидерите на 27-те страни членки на ЕС в Брюксел миналия месец. Договореният спасителен фонд в размер на 750 млрд. евро успокои пазарите и разсея опасенията относно структурните рискове в блока и усилията, които той полага в борбата с коронавируса. Перспективите пред възстановяването на икономиката на ЕС в

момента изглеждат значително по-добри от тези пред САЩ. Това са само част от факторите, които поставиха еврото по пътя към дългосрочна промяна, пише Блумбърг.

„Тук не става въпрос за растеж през тази година или през следващата, нито пък за прогнози за цикъла. Тук става въпрос за структурна промяна“, казва Николас Верон от the Peterson Institute for International Economics.

„Споразумението за бюджета променя значително начина, по който финансовите пазари гледат на Еврозоната. То представлява огромна подкрепа за укрепването на ЕС и на еврото.“, добавя той.

Еуфорията относно промяната в представянето на еврото е толкова голяма че акциите, които обикновено поевтиняват, когато свързаната с тях валута засилва позициите си, всъщност поскъпва, тъй като инвеститорите опитват да се възползват от разликите в растежа между Европа и САЩ.

Голямата промяна

В основата на трансформацията на еврото е фондът за възстановяване на икономиката от 750 млрд. евро. Сделката, одобрена след близо 5 дни на преговори в Брюксел, се превърна в успех, който от години отбягва на европейските лидери. Според за първи път в историята на Общността държавите ще вземат общ заем от финансовите пазари. След като през март тръгна нагоре, разликата в доходността по 10-годишните италиански и германски книжа, която се счита за показател за рисковете в Европа, този месец се понижи до рекордно ниски нива от февруари насам, подкрпена от сделката за фонда и от програмите за количествено облекчение на Европейската централна банка.

„Това е впечатляващо развитие за еврото“, коментира Тони Смол от Morgan Stanley. „Голяма част от притесненията относно потенциалното разпадане на Еврозоната вече ще се разглеждат като неоснователни“, добавя той.

Скокът на еврото с 4,8% през юли изпрати валутата в мечи тренд, който отключи възможността за нови ралита. Макар че валутата запазва стабилно представяне през август, задържайки се над прага от 1,17 долара за евро, според CFTC дългосрочните позиции на еврото достигнаха най-високото си ниво.

Всичко е относително

Основните показатели на еврото изглеждат особено силни спрямо тези на долара, при които се наблюдава най-високият ръст на късите позиции срещу основните валути от 2012 г. насам, сочат изчисления на Блумбърг на база данни от CFTC.

Измерителят на зелените пари отчете най-лошият си месец юли от 2010 г. насам, завършвайки месеца на най-ниското ниво от близо две години. Този резултат се дължи на нарастващия брой на случаите на заразени с коронавирус в САЩ (над 5 млн. души), политическата безизходица във Вашингтон по отношение на следващия пакет от стимули за икономиката и предстоящите през ноември президентски избори. Всички тези рискове помагат за поскъпването на еврото спрямо долара. В Еврозоната дори се наблюдават сигнали, че страните членки са успели да пречупят връзката между отварянето на икономиката и ръста на новите случаи на заразени с COVID-19. Въпреки че европейските карантинни мерки бяха по-мощни и първоначалните загуби бяха по-големи, прогнози, събрани от Блумбърг, сочат за ръст на БВП на Еврозоната от 5,5% през 2021 г., което е с 1,5% повече от очаквания растеж за САЩ.

По данни на Международния валутен фонд Еврозоната е имала по-голям годишен растеж от САЩ само 8 пъти от 1992 г. насам.

✓ Ръст на борсите в Европа на фона на възстановяването на автомобилния пазар в Китай

Основните индекси на водещите европейски фондови борси се приближиха до тримесечен връх в ранната търговия във вторник, подкрепени от автомобилния сектор, който бе обнадежден от ръст на продажбите в Китай, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 7,18 пункта, или 1,97%, до 371,83 пункта. Печалби бяха регистрирани в повечето сектори, като най-голям напредък отчетоха туристическият индекс SXTP – с 4,39%, енергийният SX8P – с 1,89% и индексът на суровинните компании SXPP – 1,90%

Немският индекс DAX напредна с 317,72 пункта, или 2,5%, до 13 005,25 пункта. Френският CAC 40 регистрира ръст от 128,77 пункта, или 2,62%, до 5 038,28 пункта.

Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се повиши с 133,52 пункта, или 2,21%, до 6 184,11 пункта. Индексът се задържа в зелената зона, въпреки че съобщи британската статистическа служба съобщи, че броят на работещите хора в Обединеното кралство е намалал с 220 000 през трите месеца до юни. Това е най-големият спад на заетостта в страната от 2009 г. насам.

Автомобилният индекс SXAP скочи с 1,97% на фона на новината, че продажбите на автомобили в Китай са нараснали с 16,4% на годишна база през юли до 2,1 млн. бройки. Това е четвърти пореден месец на ръст на продажбите на най-големия автомобилен пазар в света, след като през март показателят удари рекордно дъно заради ограничителните мерки срещу разпространението на коронавируса. На този фон акциите на германските автомобилни гиганти Volkswagen, BMW и Daimler поскъпнаха съответно с 4,04%, 5,17% и 3,34%

Подобряването на икономическите данни в Европа, надеждите за нови пакети от стимули и за създаването на ваксина срещу COVID-19 поставиха STOXX 600 на път към печалби през август, въпреки че влошаването на отношенията между Вашингтон и Пекин и несигурността около президентските избори в САЩ ограничават оптимизма.

„Наблюдава се прилично възстановяване на икономическата активност, като печалбите в някои циклични сектори се оказаха по-добри от очакваното“, коментира Пол Денис от Brewin Dolphin.

„Има причина да вярваме, че акциите на някои от по-тежко засегнатите компании ще тръгнат нагоре“, добавя той.

Акциите на германският онлайн търговец на модни стоки Zolando скочиха с 1,74%, след като германската компания отчете удвояване на оперативната печалба до 212 млн. евро и приходи от 2,03 млрд. евро през второто тримесечие

Смесени резултати на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса не намериха единна посока в понеделник, след като технологичният сектор отчете загуби, информира Си Ен Би Си

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 357,96 пункта, или 1,3%, до 27 791,44 пункта. Индексът на сините чипове бе подкрепен от поскъпването на акциите на Boeing и Dow Inc. с 5,52% и 5,09%. Акциите на индустриалния гигант Caterpillar, считани за индикатори на международната търговия, скочиха с 5,26%. Цената на книгата на банката JP Morgan поскъпнаха с 1,27%.

Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете ръст от 9,19 пункта, или 0,27%, до 3 360,47 пункта, след като индустриалния и енергийния сектор напреднаха с над 2,4%. Това е седма поредна сесия на повишение за S&P 500, като индексът вече е на по-малко от процент от рекордния си връх.

Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 42,63 пункта, или 0,39%, до 10 968,36 пункта, следвайки загубите на компаниите от групата FAANG. Акциите на Facebook и Netflix поевтиняха съответно с 2,03% и 2,29%, а тези на Amazon и Alphabet паднаха с 0,61% и 0,10%. Книжата на Microsoft поевтиняха с 1,99%. Apple бе единственият от технологичните гиганти, който се задържа в зелената зона, регистрирайки ръст на цената на своите книжа с 1,45%.

Резултатите в понеделник дойдоха, след като американският президент Доналд Тръмп подписа указ, с който удължи обезщетенията за безработица. Ставката обаче е намалена на 400 долара на седмица. Първоначално обезщетението за служителите, засегнати от пандемията, беше 600 долара на седмица.

„Макар че този ход на Тръмп може да създаде правни предизвикателства, той поставя натиск върху Конгреса, който трябва да намери компромис по проблема“, коментира Бил Стоун от Stone Investment Partners.

Действията на Тръмп идват, след като лидерите на демократите и републиканците в Конгреса не успяха да се споразумеят за размера на следващият пакет от стимули за икономиката.

Спад на борсите в континентален Китай

Водещите индекси на фондовите борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха предимно повишения във вторник, след като щатският показател S&P 500 се доближи до рекордната си стойност, пише Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете ръст от 420,3 пункта, или 1,88%, до 22 750,24 пункта

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite се понижи с 38,96 пункта, или 1,15%, до 3 340,29 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite регистрира спад от 33,97 пункта, или 1,49%, до 2 243,45 пункта. Тези резултати дойдоха, след като Пекин обяви санкции срещу 11 официални представители на САЩ. Мярката е отговор на решението на Вашингтон да наложи санкции на същия брой китайски представители, включително и на управителя на Хонконг Кари Лам. Хонконгският индекс Hang Seng се повиши с 513,25 пункта, или 2,11%, до 24 890,68 пункта.

В Южна Корея показателят Kospi напредна с 32,29 пункта, или 1,35%, до 2 418,67 пункта.

Австралийският бенчмарк ASX 200 отчете ръст от 28,5 пункта, или 0,47%, до 24 890,68 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Бенчмаркът SOFIX отчете ръст от 2 пункта, или 0,46%, до 433,99 пункта. BGBX40 се повиши с 0,24 пункта, или 0,25%, до 95,47 пункта. BGTR30 напредна с 0,74 пункта, или 0,16%, до 465,35 пункта. BGREIT регистрира ръст от 0,32 пункта, или 0,24%, до 130,98 пункта.

Cross.bg

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, „Сутрешен блок“

- Управление по време на протести. Как ще се нареди политическият пъзел?;
- Какъв е рискът от зараза в Добрич? Последна информация от РЗИ за ситуацията в областта;
- Битката с COVID-19. Как се справят медицинските екипи в Центъра за спешна помощ в Благоевград?;
- Математическите модели за развитието на COVID - проф. Николай Витанов;
- Загубите в туризма след COVID кризата. Ще успее ли браншът да спечели туристите?

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Дистанционно само в отделни класове, а не в цели училища;

в. 24 часа - Какви са тежките решения за Борисов - оставка или нов кабинет;

в. Монитор - От новорегистрираните от началото на коронакризата у нас: Всеки трети безработен - готвач или сервитьор;

в. Монитор - "Зеленият" олигарх Прокопиев трови и морето, изхвърля в него отпадните си води;

в. Труд - Вдигат парното наесен;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Приеха за лечение в Търново и брата на починалия от COVID-19 абитуриент;

в. 24 часа - Кризата стопа с 23% клиентите на веригите, но пак ще отварят магазини;

в. 24 часа - Икономиката два пъти по-ефективна през 2030 г.;

в. Монитор - Пациентите на химиотерапия намаляват;

в. Монитор - Слагат разделители в школските коридори;

в. Монитор - Второ самоубийство за два дни потреса Дупница;

в. Монитор - Нови заводи у нас получават до 37,5 млн. евро помощ;

в. Телеграф - Глад за учители в пандемията;

в. Телеграф - Пенсионни досиета открити в незаконно сметище;

в. Телеграф - Погват ловците за браконьерски набези;

в. Телеграф - Без пари и желание;

в. Труд - Сменят шефа на болницата в Добрич;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Петър Ганев, старши икономист на Института за пазарна икономика (ИПИ): 2 % от данъка върху доходите да отиват в общината според ЕГН-то;

в. Монитор - Проф. Радостина Александрова, д-р по вирусология към БАН: Гени определят дали млади и здрави хора ще прекарат тежко COVID-19;

в. Телеграф - Богословът доцент д-р Павел Павлов: Църквата прояви отговорност в условията на епидемията;

в. Труд - Проф. д-р ик. н. Нина Дюлгерова - геополитически анализатор пред "Труд": Арктика се превръща в новия Клондайк за глобалните играчи и корпорации;

Водещи анализи

в. 24 часа - Мечът на чиновника;

в. 24 часа - Доган прати на Христо и ГЕРБ стари речи вместо тезиси;

в. 24 часа - Локални платна за 19 млн. градят на пътя Пловдив - Асеновград;

в. Монитор - Уроците, които научихме покрай пандемията;

в. Телеграф - Боклук има, източник няма;

в. Труд - (Не)нужните подводници.

✓ Предстоящи събития в страната на 12 август

София

- От 10.00 ч. ще се проведе редовно правителствено заседание чрез видеоконферентна връзка.
- От 10.00 ч. пред сградата на Министерски съвет ще се състои граждански протест с искане за провеждане на парламентарните избори чрез машинно гласуване.
- От 11.00 ч. в Пресклуба на БТА заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на ОПРР Деница Николова ще присъства на представянето на проект за превръщането на Кремиковския манастир в духовен център на Софийска област.
- От 13.00 ч. в сградата на НЛРС-СЛРБ (бул.Витоша 31-33, ет.7) ще се проведе пресконференция по проект "Подобряване природозащитното състояние на черния лешояд (*Aegypius monachus*), чрез изпълнение на мерки от Плана за действие на вида".

Варна

- От 20.00 ч. на входа на Морската градина ще се проведе концерт по случай Международния ден на младежта.
- От 20.30 ч. в двора на Археологическия музей ще се състои концерт на „Софийски солисти“.

Видин

- От 13.00 ч., в залата на Общински съвет – Видин ще се проведе обучение със специалисти от институции, които имат отношение към проблема със зависимостите.

Смолян

- От 10.30 до 12.30 ч. във фойето на РДТ – Смолян ще се състои поклонение пред тленните останки на родопската певица Христина Лютова.

Стара Загора

- От 18.00 до 20.00 ч. на бул. „Митрополит Методий Кусев“ – пред Община Стара Загора ще се проведе благотворителен щанд на библиотека „Родина“ в рамките на общоградския празник, посветен на 12 август – Световен ден на младежта.
- От 18.00 до 20.30 ч. източно от сградата на общината ще се проведе младежко изложение.

Шумен/Велики Преслав

- От 18.00 ч. в Археологически музей във Велики Преслав вицепрезидентът Илияна Йотова ще открие изложба с творби от Международния културен форум „Велики Преслав – история на цял един народ“.

Ямбол

- От 09.00 ч. в Културно-информационен център „Безистена“ ще се проведе среща между представители на Община Ямбол и представители на Национален младежки форум, младежки организации и млади хора от областта.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966>

В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.